

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Habip EKSİK
İğdır Milletvekili

GEREKÇE

Diyetisyen; yaş, cinsiyet ve fiziksel uğraşı gruplarına göre, bireyler için enerji ve besin öğeleri gereksinimleri ile sağlıklı beslenme programlarını belirler toplumda beslenme sorunlarına ve bu sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yapar. Hekimin yönlendirmesi ile hastalar için gerekli beslenme programlarını düzenler. Bireylerin hastalığına, antropometrik ölçümlerine, laboratuvar bulgularına ve tedavisine uygun olarak besin ögesi gereksinimlerini belirler, diyet tedavilerini ve beslenme eğitimi hizmetlerini planlar, uygular ve izler. Hastaların sağlık kuruluşlarında hastane malnütrisyonuna maruz kalmamaları için gerekli önlemleri alır. Hastalara verilecek olan oral, enteral ve parenteral beslenme ürünlerinin seçiminde, hazırlanmasında, uygulamalarında, eğitim ve izleme süreçlerinde görev alır. Satın alınacak gıda maddelerinin miktarının belirlenmesinde ve değerlendirme çalışmalarında görev alır. Menü planlaması yapar ve uygulanan menüleri denetler. Besin güvenliğinin sağlanmasında ve kalite sistemlerinin kurulmasında görev alır.

Türkiye’de 76 üniversite Beslenme Ve Diyetetik Bölümü “Diyetisyen” yetiştirmektedir. Her yıl mezun sayısı artarken sağlık bakanlığının 2012-2020 yılları içindeki diyetisyen istihdamı toplamda 1656 kişi olup şu anda Sağlık Bakanlığı bünyesinde toplamda 1957 diyetisyen bulunmaktadır. Son 7 yıla göre 4. sınıf öğrencileri baz alınmadığında toplamda 15 bin 300 mezun diyetisyenin sadece 1656’sı sağlık bakanlığı tarafından istihdam edilmiştir. Türkiye’de diyetisyen istihdamı bu denli düşük oranlarda iken Dünya Sağlık Örgütü (WHO) 2018 Avrupa Sağlık Raporu’na göre Türkiye Avrupa’nın en obez ülkesi olarak kayıtlara geçmiştir. Türkiye Diyabet Cemiyeti’nin yapmış olduğu TURDEP-1 çalışmasından 10 yıl sonra yapılan TURDEP-2’ye göre diyabet oranının %90 arttığı görülmüştür. Son 20-25 yıllık süreçte yetişkinlerde olduğu gibi çocukluk çağı obezitesinde de eş zamanlı artışların görüldüğü ve epidemiyolojik boyutlara ulaştığı gösterilmiştir. Şişmanlık/obezitenin çocuklarda %30-50 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Yakın gelecekte bu sorunun çok büyük sosyoekonomik ve halk sağlığı sorunu oluşturacağı bildirilmiştir. Beslenme tedavisinin doğrudan etkilediği hastalıkların artışına rağmen Türkiye’de kamu bünyesinde hizmet veren diyetisyen sayısının azlığı insanların doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmasını yetersiz kılmaktadır. Bu durum zayıflama hapları, zayıflama çayları, yanlış detokslar gibi insan sağlığını hiçe sayan gayri resmi yolların önünü açmaktadır. Bu noktada AB Ülkelerinde 100 bin kişiye düşen diyetisyen sayısı 16-28 arasında değişiyorken bu oran Türkiye’de 100 bin kişiye 5 diyetisyene kadar düşmektedir.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişme ve Sosyal İşler
Tarih :	02 Aralık 2020
	Esas No: 2/3232

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BAŞKANLIĞI
30 Kasım 2020
Numara:

TBMM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
30 Kasım 2020
No: 747492
EDİS'ye AKTARILMIŞTIR

Diyetisyenler daha çok Obezite, ağırlık denetimi konusunda anılıyor olsa da Kardiyovasküler Aterosklerotik, Hipertansiyon, Metabolik Sendrom, Diabetes Mellitus, Gastrointestinal Sistem, Böbrek, Karaciğer, Romatizmal, Enfeksiyon, Nörolojik, Psikiyatrik, Cilt gibi hastalıkların beslenme tedavisi, Kanserden korunma ve kanserde beslenme tedavisi, Enteral Parantral beslenme, Preamatüre bebeklerde beslenme, protein- enerji malnutrasyonu (PEM) beslenme tedavisi, Emilim bozukluklarında beslenme tedavisi, Gastroenteritler beslenme tedavisi, doğuştan Metabolizma hastalıkları tedavisi, doğumsal kalp hastalıkları beslenme tedavisini gerçekleştiren meslek grubudur. Aynı zamanda toplu beslenme kurumlarında beslenme programını hazırlayan besin güvenliğini sağlayan meslek grubudur. Özellikle sağlığın korunması ve tıbbi beslenme tedavilerindeki rolü ile sağlık emekçileri arasındaki yeri tartışılmazdır.

Toplumda beslenme sorunlarının ortadan kaldırılması, koruyucu sağlık hizmetlerinin yerine getirilebilmesi, güvenilir ve sağlıklı gıda konusunda toplum vicdanının rahatlatılması ve sağlıklı nesiller yetiştirilebilmesi adına eksik kadrolara diyetisyen istihdamının yapılması ve ihtiyaç olan diyetisyen sayılarının artırılması gerekmektedir. Diyetisyenlik mesleği tanımı ve görevleri ile beslenme, sağlık ve mutfakın yer aldığı tüm kurum ve kuruluşlarda elzem bir ihtiyaçtır. Bu nedenlerle bu kanun teklifi ile her 100.000 kişiye 28 diyetisyen oranını sağlayacak şekilde sağlık kurum ve kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında diyetisyen istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Türkiye’de sağlık kurum ve kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında 100.000 kişiye düşen 5 diyetisyen oranının, her 100.000 kişiye 28 diyetisyen oranını sağlayacak şekilde sağlık kurum ve kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında diyetisyen istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir

MADDE 3- Yürütme maddesidir

SAĞLIK HİZMETLERİ TEMEL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 18- Her 100.000 kişiye 28 diyetisyen oranını sağlayacak şekilde sağlık kurum ve kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında diyetisyen istihdam edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.